

la meua època, quan realitzaves una penetració anal era tot un esdeveniment, ja que això no era l'habitual. Avui dia, si una xica no practica la doble penetració té els dies comptats en aquest negoci.

—Ha estat una de les poques actrius que després de deixar el pornogràfic va intentar fer-se un lloc en el cinema convencional i va arribar a treballar com a protagonista per a David Cronenberg en *Rabia*.

—Sí, el meu cas és un poc atípic dins del món de la pornografia, ja que normalment el nostre passat com a actrius pornogràfiques ens tanca moltes més portes del que la gent es pensa. Jo vaig tenir una mica de sort i vaig poder fer alguns paperets a Hollywood, però és habitual que no et donen cap oportunitat. Al contrari, els productors es creuen amb dret a tot per tractar de contractar una xica que ha treballat en el porno.

—Però això no li va passar amb Cronenberg, no?

—No, encara que era una mica estrany.

EL TEMPS

Marilyn Chambers és l'actriu porno americana amb més veterania al darrere.

—I la resta del seu treball fora del pornogràfic, com la valora?

—No em penedesc de res del que he fet en la meua vida. Vaig arribar a treballar al costat de Barbra Strei-

sand en una pel·lícula a principis dels setanta, encara que el meu paper només durava dos minuts en el muntatge final de la pel·lícula. Ella es va comportar de forma molt activa, es considerava una estrella i mirava la resta amb menyspreu. La meua condició d'estrella pornogràfica també m'ha permès conèixer moltes celebritats de Hollywood. Per exemple, Frank Sinatra, Sammy Davis Jr. (que era un gran admirador meu i de les meues pel·lícules pornogràfiques), Robert De Niro, Liza Minnelli, Burt Reynolds... encara que mai no he aprofitat aquestes amistats per a aconseguir treball.

—A què es dedica actualment?

—Visc a Los Angeles i gaudesc de la vida al costat de la meua filla de deu anys. He arribat a la conclusió que no entenc els homes. El meu matrimoni no va funcionar gaire bé, així que ara preferesc estar sola, amb la meua filla, i dedicar-me al meu club de fans. Pense rodar encara una altra pel·lícula X més, i després em retiraré definitivament. M. V.

La televisió freda

La televisió ha anat arraconant l'erotisme i la pornografia a mesura que la llibertat d'emissió ha anat substituïnt-se per una moral catòdica més i més convencional.

Fa més de deu anys, quan les televisions privades començaren a emetre a l'estat espanyol, un programa de *strip-tease* importat directament des d'Itàlia es va convertir en el fenomen més imprevisible del panorama catòdic. Tele 5, la cadena de Silvio Berlusconi, el va programar, en horari de matinada, amb el títol de *Ay, qué calor*, però en realitat era una espècie de fals concurs l'objectiu del qual era que els participants acabaren despullats davant de les càmeres, que havia triomfat a Itàlia amb el nom de *Colpo rosso*. Aquella estranya competició va constituir, amb el pas dels anys, una fita històrica en l'escalada eròtica dels canals televisius de l'estat, fins al punt que la "cadena amiga" va intentar fer una versió pròpia del programa ita-

lià que només va subsistir en antena uns pocs mesos.

Ay, qué calor era el cim d'un corrent televisiu que va envair les televisions de l'estat espanyol durant el final de la dècada dels vuitanta i el començament dels noranta. Tele 5 acostumava a incloure, amb la més mínima excusa, dones amb poca roba en qualsevol dels seus programes de varietats i va popularitzar la figura de les "Mama Chicho", un grup de ballarines d'inspiració brasilera que apareixien al moment menys pensat en la pantalla movent-se sensualment i repetint insistentment una cançó que aviat es va fer moda. No es quedaren arrere les altres cadenes, encara que la seua aposta per l'erotisme a la televisió es va disfressar amb una coartada cinematogràfica. A mitjanit del divendres

o dissabte, la majoria dels canals espanyols van emetre durant anys pel·lícules de contingut eròtic. "En darrer terme, aquella estratègia de programació va estar orientada al compliment dels vots matrimonials, per això es passaven les pel·lícules els caps de setmana, els dies que les parelles acostumen a fer l'amor", ironitza el crític de cinema Casto Escópic en recordar els anys gloriosos del sexe catòdic.

Un decenni després d'aquella febre sexual a les televisions de tot l'estat, l'eroticisme ha desaparegut de les pantalles. Cap cadena reserva espai dins de la graella per programar cicles de pel·lícules amb continguts eròtics i, després del fracàs d'una iniciativa d'Antena 3 fa poc més d'un any, quan va consagrar les nits del dilluns a oferir alguns films clàssics del cinema per a majors de divuit anys, no sembla que les coses canviïn la temporada que començarà el setembre.

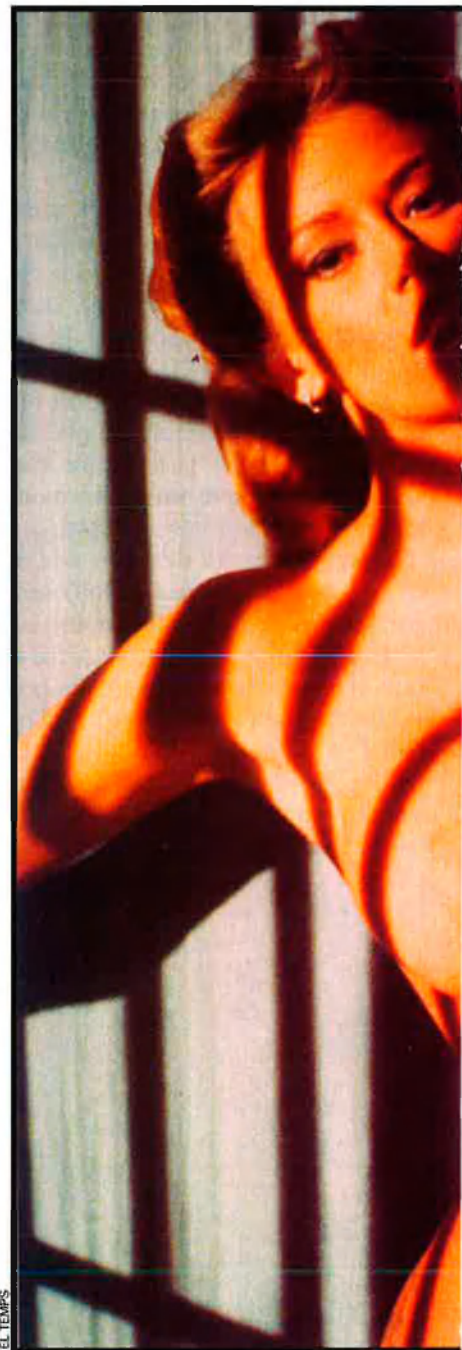
"Almenys en aquest aspecte, la desaparició d'un tipus de programes més xarons basats en el sexe indica que el nivell cultural del país ha pujat", assenyala el productor valencià de cinema i televisió Miguel Perelló, "i ara, aquests programes només interessin a una capa de la societat molt determinada, que es queda el dissabte a la nit a casa sense fer una altra cosa que veure la televisió". Perelló posa com a exemple que l'única emissió que reproduceix aquells esquemmes que va fer famoses les "Mama Chicho" és *Noche de fiesta*, el magazín dirigit per José Luis Moreno que inclou una desfilada de models en roba interior com a complement d'actuacions musicals i concursos per telèfon. "Crec que el que hi ha a la televisió és allò que l'espectador vol i *Noche de fiesta* n'és el darrer reducte d'un model que ja no interessa ningú", afirma el productor.

Encara que *Noche de fiesta* i la petita aportació d'alguna *stripper* al programa de mitjanit *Crónicas marcianas* representen el residu del nu gratuït a les televisions, el fet és que el contingut de les programacions s'ha refredat amb el temps coincidint amb l'onada de conservadorisme que bufa des dels Estats Units. Les nits dedicades a pel·lícules eròtiques han desaparegut de les grae-

lles i el sexe ha acabat refugiant-se a les televisions locals. A banda dels canals de pagament i les plataformes digitals, les televisions d'àmbit local són les úniques que emeten films porno a les matineses. "És aquesta la raó per la qual les cadenes convencionals no fan pel·lícules eròtiques, ja que l'accés al cinema X és més natural per als espectadors a les televisions locals", afirma Perelló.

Potser es tracta d'un problema de competència, però pel que sembla l'eroticisme continua tenint una gran acollida entre els televidents. Segons les dades fetes públiques el passat mes de maig sobre els hàbits de consum dels clients de les dues plataformes digitals de l'estat espanyol, el cinema porno suposa el 40% dels ingressos que genera el pagament per visió a Canal Satélite Digital i Vía Digital, que només inverteixen el 5% de les despeses en la compra de pel·lícules d'aquest tipus. Si no el comparem amb el futbol, l'altra gran aposta de les plataformes digitals, la conclusió és aclaparadora: la compra dels partits de la "liga de les estrelles" costa a les dues plataformes el 70% del pressupost assignat i tan sols aporta el 15% dels ingressos. Els canals locals també han trobat una mina d'or amb l'emissió de pel·lícules pornogràfiques a la matinal, un horari que atrau un gran nombre d'anunciant l'abast dels quals no arriba a les cadenes generalistes, com ara cases de massatge, puticlubs o locals d'intercanvi de parelles.

Una qüestió de rendibilitat. Precisament la llibertat que tenen les plataformes digitals i les televisions locals per a programar sexe dur (les primeres per la codificació de l'accés a les seues emissions i les segones per veure's afavorides per un buit de legislació) és la raó perquè copen tot el mercat i arrabassen la demanda del públic. No sembla, doncs, que el refredament de la programació televisiva per al gran públic haja tingut una base política. "És una qüestió econòmica, de rendibilitat", opina Casto Escópic, "els canals privats comencen oferint una programació de caire sexual que no trobà resposta en el públic". I, per la llei de l'oferta i la demanda, la programació televisiva ha anat abando-

nant el sexe de manera progressiva perquè no era rendible, vista la competència de les televisions de pagament i dels canals locals. Com diu Escópic, no és un problema de censura: "De fet, a l'estat espanyol tenim una de les televisions més liberals del món en temes sexuals i el partit en el poder està més preocupat per censurar Rodríguez Zapatero que pels pits de Penélope Cruz".

Tanmateix, el panorama televisiu espanyol no n'és cap excepció respecte a

le nouvel
Observateur
Enquête
sur l'influence
des films X
**Les ados et
le porno**
X

Les pel·lícules de l'actriu americana Jonna Jameson es passen per les televisions de pagament que tenen apartats dedicats a la pornografia. *Le Nouvel Observateur* ha dedicat el seu número més recent a analitzar l'impacte que causa sobre els més joves la facilitat amb què poden accedir a la pornografia televisiva francesa.

la resta dels països europeus. Només Alemanya, on dues cadenes d'àmbit nacional emeten des de fa més de deu anys programes d'informació sobre sexe i cinema pornogràfic (el més cèlebre dels quals, *Wa(h)re liebe*, el condueix un famós transexual), conserva encara la seua quota d'erotisme a la televisió convencional. A Holanda, Bèlgica, Itàlia, el Regne Unit o França, el cinema X es troba exclusivament als canals de pagament, les televisions per cable i les plata-

formes digitals. Ara bé, amb unes limitacions legals semblants a les que regeixen a Espanya: tan sols es poden difondre imatges pornogràfiques a partir de la mitjanit i codificades.

França és el model que han copiat la gran majoria dels països europeus per a donar eixida al porno en televisió. La cadena de pagament Canal+ emet, des de 1985, una pel·lícula classificada X cada mes que es redifon fins a quinze vegades durant els següents trenta dies a

les altres cadenes de la plataforma digital que encapçala Canal Satellite Numerique. Al caliu de l'experiment que va començar la cadena codificada francesa, van nàixer després altres canals que també inclouen el cinema per a adults en la programació, com ara Cinemas o AB1, i fins i tot un canal dedicat exclusivament a l'erotisme, XXL, que comença a emetre a les deu de la nit però no ofereix escenes de sexe explícit fins a la mitjanit.

La situació, regulada per una legislació que deixa el control del visionat dels films en mans dels telespectadors i les seues conviccions morals, ha topat amb un problema sociològic. El CSA (Consell Superior de l'Audiovisual) ha denunciat que els menors tenen accés a la programació X de les cadenes franceses i, segons la revista *Le Nouvel Observateur*, "ha demanat a les cadenes que eliminen els films porno de les seues graelles". Els directius de Canal Satellite Numerique es defensen dient que la responsabilitat que els menors tinguen prohibit veure la programació per a adults recau en els pares i, curant-se en salut, col·loquen un rètol d'avertència abans de cada emissió que recorda que "els adults que permeten la visió d'un film pornogràfic per un menor incorren en un delicte castigat amb una multa de 75.000 francs (uns 11.000 euros) amb pena de presó que pot arribar als cinc anys", el càstig previst al codi penal francès. A més a més, Canal Satellite Digital argumenta que les seues emissions de pagament per visió, que ofereixen sis pel·lícules X heterosexuales i una de gais cada nit, tenen una doble encriptació que, en teoria, només pot desactivar una persona adulta.

Però darrere d'aquesta polèmica s'amaga alguna cosa més que la denúncia d'una situació il·legal: l'eterna lluita entre els defensors de la llibertat d'expressió i els qui pensen que la televisió és una arma que, carregada de sexe, pot pertorbar les ments d'aquells que la veuen. Al cap i a la fi, una baralla entre els qui advoquen a favor de la lliure elecció del que s'ha de veure i els partidaris de la censura en les manifestacions culturals.

Paco Gisbert